

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | X. ROČNÍK | DUBEN 2024

Antarktida mě překvapila svou barevností a množstvím života

rozhovor s Danielem Bumbalou
na stranách 8-10

VÍCE INFORMACÍ
WWW.OCFRYDA.CZ

UŽIJTE SI NAKUPOVÁNÍ
ZAPLATÍME TO ZA VÁS!

5. – 28. dubna 2024

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Geiringerové – 27. část

Ferdinand Victor Geiringer začal v Místku působit jako zaměstnanec Aloise Lembergera, který z něj vytvořil svoji prodlouženou místeckou ruku. Netušil tehdy, že tato „ruka“ se bez jeho vědomí začne samostatně hýbat a že jí zůstane pod nehty i něco málo z jeho vlastnictví. Při vyslovení jména Geiringer se pak nejednomu textilnímu dělníkovi v Místku začala v žilách prudce vařit krev a tlak vyskakoval povážlivě vysoko.

► Petr Juřák

Zaměstnanci

Minulý díl jsme zakončili tím, co všechno Max Herber získal koupí Geiringerovy továrny. Byla to koupě opravdu velmi výhodná. Ve firmě v té době pracovalo 217 zaměstnanců, z toho bylo 17 úředníků. Pro srovnání, v roce 1939 měl podnik 269 zaměstnanců, z čehož bylo 11 úředníků, zbytek tvořili dělníci. Max Herber koupí Geiringerovy továrny výrazně zvýšil svůj výrobní potenciál, jeho podnik v Horním Benešově totiž tehdy zaměstnával pouze 45 pracovníků. Na rozdíl od Geiringera zvolil Herber úplně odlišný přístup k zaměstnancům, v roce 1942 pro ně zřídil závodní kuchyni s jídelnou, první tohoto druhu v rámci textiliek v Pobeskydí.

Modernizace ve výrobě

Od roku 1942 Herber započal s modernizací podniku, cílem bylo zracionalizování výroby. Zmodernizoval zastaralé strojní zařízení především v přípravně, barvirmě a úpravně, v tkalcovně vyřadil 144 mechanických stavů a část z nich nahradil pěti plnoautomaty a 60 nástavnými automaty

Vojáci wehrmachtu na místeckém náměstí v roce 1941.

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

instalovanými na rekonstruovaných stávajících starých stavech.

Největší část investic byla zrealizována v roce 1942, jednalo se o částku okolo 1 700 000 korun. Do konce roku 1944 pak do modernizace podniku vložil další milion a půl korun. Částečnou automatizaci výroby se firma stala jednou z nejmodernějších a nejracionálnější vyrábějících v rámci celého regionu. Náklady na rozvoj podniku Herber kryl z říšského hospodářského úvěru, který si vzal.

Rozsah produkce

Přes tyto investice byl celkový rozsah výroby ve srovnání s obdobím předválečným samozřejmě výrazně nižší. Pro srovnání, v roce 1939 továrna zpracovala 629 tisíc kg bavlněné příze, přičemž 224 tisíc kg příze bylo zpracováno ve mzdě, tedy v textilních provozech jiných

výrobců. V roce 1944 bylo zpracováno necelých 130 tisíc kg příze, ve vlastní režii to bylo cca 68 tisíc kg příze, zbytek pak ve mzdě. Zároveň byla ale zpracována také vigoňová (odstřížky z konfekce a hadry z použitých textilií) a odpadová příze, jednalo se o celkem 49 tisíc kg, polovina byla zpracována v továrně, druhá polovina pak ve mzdě.

Co se týká obrátu (nezaměřovat se ziskem), ten v roce 1939 činil skoro 10,5 milionu korun, v roce 1941 dokonce 13,5 milionu korun, v roce 1944 však pouze 6,7 milionu korun. Výrobní produkce se z větší části řídila válečnými potřebami, hlavními odběrateli byla německá branná moc a firma Baťa, vyráběly se především technické tkaniny a plachtoviny. Také podnik v Horním Benešově jel ve válečném režimu, podílel se hlavně na vojenských dodávkách.

Plány do budoucna

Herber v rámci své případné budoucí investiční činnosti počítal s automatizací výrobního zařízení. Jelikož ale bylo období války a továrna nejela na plný výkon, chtěl zavedení nového systému zrealizovat po skončení války, kdy předpokládal, že továrna bude fungovat naplno.

Byl rok 1941, Německo zatím vítězilo na všech frontách a ani po napadení Sovětského svazu to nevypadalo na to, že by se něco mohlo změnit v neprospěch Říše. A tak v německé společnosti vládla optimismus a rodily se plány na období, kdy válka skončí a nastane poválečná hospodářská konjunktura. Max Herber ani drtivá většina Němců tehdy netušili, do jak hořkého konce vše povede a že hrdá třetí říše skončí v troskách. ■

INZERCE FMP 2017/03

MYCÍ AREÁL

mycí tunel

- nejlepší myčka v ČR
- mytí textilními mikrovláknny
- neškrábe, šetří lak, obsluha

jednoduchost - kvalita - pohodlí

www.armacarwash.cz
otevřeno denně

ARMA

CAR WASH

S NAŠÍ PÉČÍ AUTO
NEZESTÁRNE...

Nové samoobslužné mycí boxy v areálu Arma Car Wash

Vzpomínková akce k 85. výročí obrany Czajankových kasáren

Bitvou jako před 85 lety si připomněli hrdinný odpor našich vojáků bránících místecká Czajankova kasárna členové Klubu vojenské historie. Tenkrát, 14. března 1939, bránil kasárna neúplný III. prapor 8. pěšího pluku, složený z 9., 10. a 12. roty.

Vojška wehrmachtu pod velením plk. Paula Stoewera přijela k večeru (okolo 18. hodiny) od Příboru a počítala s klidným postupem dál na Ostravu a k polským hranicím. Naši vojáci nevěděli o rozkazu ponechat okupantům volný průjezd, neklást jim odpor, a navíc netušili, že vlastně začalo obsazování republiky. Čest a vojenský řád jim velely bránit se. Proto se ihned po zjištění nepřátelských vojáků pustili do nerovného souboje. Přestřelka trvala zhruba dvě hodiny. Na straně německých okupantů bylo (jak uvádějí historické zdroje) 18 zabitých vojáků. Další byli zraněni. Na straně obránců nedošlo ke ztrátám na životech a měli pouze 2 lehké zraněné. Obráncům veleli kapitán Karel Pavlík, velitel kulometné

roty a poručík Karel Martínek. Početní a zbrojní převaha Němců a nedostatek munice na naší straně byly hlavními důvody, proč se nakonec obránci kasáren museli vzdát. Poručík Martínek s bílou vlajkou vyrazil při posledních výstřelech vyjednávat s útočníky o podmínkách kapitulace. Němci, i přes velké početní ztráty, vzdali čest hrdinným obráncům a celé jednání mezi veliteli nepřátelských stran se obešlo bez jakýchkoliv incidentů. Naši vojáci i důstojníci byli v následujících dnech propouštěni a čekali je normální civilní zaměstnání. Mnozí z nich se však s okupací Československa nesmířili a brzy překročili státní hranice, aby se později zúčastnili bojů na východní nebo západní frontě 2. světové války. Kpt. Pavlík pomáhal našim občanům k útěku za hranice a později spolupracoval se slavným odbojovým triem Tři králové (Balabán-Mašín-Morávek), především s posledním jmenovaným. V roce 1942 byl v Praze zatčen gestapem a v roce 1943 popraven v Mauthausenu.

Poručík Karel Martínek se rovněž zapojil do domácího odboje proti nacistům. V roce 1944 byl zatčen a vězněn v koncentračním táboře. Po osvobození se vrátil do vojenské služby, ale v roce 1949 byl znovu zatčen, tentokrát StB. Byl odsouzen za velezradu na 15 let těžkého žaláře. Většinu svého trestu strávil v uranových dolech Jáchymov. Na základě amnestie byl v roce 1956 propuštěn a dál pracoval v dělnických profesích. V roce 1965 marně žádal

o obnovu soudního řízení. Zemřel ve věku 65 let v roce 1976.

Vzpomínková akce, včetně rekonstrukce ozbrojeného střetu, se uskutečnila v areálu a prostorách ředitelství Slezan a Faunaparku. Původní Czajankova kasárna byla na počátku 80. let minulého století zbourána (dnes je v místě pomník), aby ustoupila výstavbě rychlostní komunikace (dnes Hlavní tř.) spojující polskou hranici a novou trasu na Příbor, Nový Jičín a ulici 8. pěšího pluku. ■

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT

Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Vítězslav Sachr
Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: MAFRAPRINT, Pavelkova 7, Olomouc
Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s. | Nevyžádané příspěvky nevracíme
Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce
Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 6. 4. 2024 | Náklad: 26 200 ks
Foto na titulní straně: Daniel Zlý

Inzerci vám rád zprostředkuje
Jiří Vítězslav Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

INZERCE FMP 2088/01

ZÁMEČNICKÉ, SVAŘOVACÍ A ÚDRŽBÁŘSKÉ PRÁCE VŠEHO DRUHU

POTŘEBUJETE OPRAVIT NEBO VYROBIT:
PLOT, MŘÍŽE, BRANKU, DLAŽBU?
OBRAŤ SE NA NÁS, PO-PÁ 8-16HOD.

TEL.: **704 190 642**

- Tepelná čerpadla alpha innotec
- Kotle na dřevo Blaze Harmony
- Instalace podlahového a ústředního topení
- Plynové kondeační kotle Broetje Heizung

www.hrusatop.cz

Tel.: +420 725 980 764, mail: d.hrusecky@email.cz, Místecká 176, 739 21 Paskov

SLOUPEK

Bez oken

Začalo to inzerátem. Agent se ohlásil. Osobní setkání se uskutečnilo a my se nestačili divit, jak se – o starobní důchodce – náš stát stará! V zadní části našeho bytu máme více než 40 let stará dřevěná okna, která by potřebovala výměnu, včetně balkonových dveří! O možné státní podpoře jsme informovali sousedku – rovněž důchodkyni. Ta je na tom s okny stejně jako my. A jak to bylo dál? Přišel e-mail:

„Státní fond životního prostředí (dále jen Fond) ČR, který je pověřen administrací Vaší žádosti o poskytnutí podpory „B1 výměna výplní evidované pod unikátním číslem 774 atd. zjistit níže uvedené nedostatky: Váš BD má 4 byty, podmínkou je, že nejméně u 75 % bytů byla provedena výměna. Současně žádá 774 atd. (jméno sousedky) a jde o to, že neuváděla pravdu, tj. min. 2 byty (50 %) domu nemají provedenou výměnu oken a na výměnu oken tak nelze žádat...“

Nadzvedly mě 2 věci. Nelogičnost předpisu a neuvědra pravdu! Jako by sousedka stála před soudem! Vše postrádá logiku a selský rozum. Pokud chci „zeleně ušetřit“, tak to nevyhovující vyměním, i kdyby se jednalo o všechna bytová okna i dveře! Je zřejmé, že pražští úředníci nemají selský rozum nebo ho vůbec (ten rozum) nepoužívají. Např. co kdyby někdo vyhlásil státní podporu na zimní/letní pneumatiky?! Určitě by to mnozí z nás přijali. Jaké by však bylo překvapení, kdyby „ministerstvo pneumatik“ odmítlo žádost s odůvodněním, že vůz musí mít 3 kusy zimních/letních pneumatik už obutých, což je 75 %, a na tu jednu vám bude dána podpora?! Možná, že je ten příklad hloupý, ale přesně v intencích současného předpisu SFŽP!

Další postup je jasný. Nová okna v našem bytě zaplatíme z vlastních peněz, čímž naplníme předepsanou kvótu (75 % za celý dům), aby mohla podpora zelená úsporám (za využití státních peněz) pokračovat. Nejsme sice nijak bohatí důchodci, ale na Václavák brečet a stávkovat nepůjdeme! Bo, to by nás musel velký kus haňby obchlustnuť!

Váš Martin Sládek (27. 3. 2024)
PS. Zelená úsporám je rozsáhlý program Ministerstva životního prostředí ČR spravovaný Státním fondem životního prostředí, který poskytuje dotace pro energetické úspory.

Nový ventilátor do sanitky

Nové moderní vybavení v podobě transportního plicního ventilátoru získali frýdecko-místečtí záchranáři do jedné ze sanitek. Jeho zakoupení pomohla i dotace statutárního města ve výši 300 tisíc korun. Přístroj umožní ještě lepší péči pro transportované pacienty.

„Jedná se o významný krok pro naši záchrannou službu. Toto vybavení nám umožní poskytnout ještě lepší péči našim pacientům v rámci Frýdku-Místku a okolí. Jde o nový ventilátor, dýchací zařízení, které může podporovat nebo nahrazovat ventilaci pacienta, a to od momentu, kdy potřebuje podpůrné nebo řízené dýchání, a to v případě, kdy nedýchá vůbec,“ uvedl ředitel územního odboru ZZS MSK Frýdek-Místek Jan Karczmarczyk. Další výhodou je, že ventilátor pro svůj provoz nepotřebuje tlakovou nádobu s kyslíkem.

„Město Frýdek-Místek, i když není zřizovatelem některých zařízení a služeb, považuje spolupráci s nemocnicí a se záchrannou službou jako jeden ze standardů. Chceme napomoci tomu, aby tyto služby na území města byly kvalitní. Je už tradicí, že každý rok předáváme nějaké zařízení

do výjezdových vozidel,“ uvedl primátor Petr Korč při jeho předávání.

Transportní ventilátor Meduvent je vysoce kvalitní a moderní zařízení, které pomáhá pacientům s poruchami dýchání, jako jsou otoky plic, chronická obstrukční plicní nemoc, astma nebo zápal plic. ■

Divácký rekord v Polárce

Mladí frýdecko-místečtí hokejisté i přes prohru s Havířovem 3:5 mohou slavit jedno velké vítězství. Do haly Polárka 20. března, kdy tady domácí hráli v nadstavbové části o postup do mládežnické hokejové extraligy, přišlo 2 447 fandů. Dosaďdní rekord držel Zlín s 2 428 diváky. Naše město tedy má nejvěrnější a nejpočetnější fanoušky hokeje.

Tribuny Polárky v klíčovém utkání navštívili fandové, spolužáci, příbuzní a rodiče, kamarádi a především žáci mnoha základních škol. I přes vedení domácích po první třetině 2:0 se nakonec z vítězství radovali hosté.

Naši hráči mají před sebou ještě čtyři zápasy, přitom první celek z nadstavby postupuje do extraligy a druhý bude hrát o postup v baráži.

Fandící hlediště přišel pozdravit primátor Petr Korč, který utkáni i atmosféru vyhodnotil následovně: „Věřím, že jsme inspirovali mladé lidi a třeba někdo z nich začne sportovat a aktivně trávit volný čas. Za dobu, co jsem primátorem, se podpora mládežnického sportu ve městě zvýšila o 10 milionů korun a naší snahou je získat pro mladé sportovce další prostředky.“ Všichni společně věříme, že další prostředky přinesou svoje ovoce. ■

Podpora pro děti z azylového domu

Dětem Azylového domu Sára pro matky s dětmi ve špatné životní situaci na Bruzovské ulici ve Frýdku může pomoci veřejnost formou finanční sbírky. Radnice pak její výši zdvojnásobí. Takto získané peníze poslouží k zakoupení nových herních prvků na dětské hřiště v zahradě azylového domu. Účelem je, aby děti trávily více svého času venku.

„Chceme tak alespoň trochu zpříjemnit život dětem, které se společně se svými matkami dostaly do nezavidělné situace. Vybranou částku zdvojnásobíme – město poskytne Azylovému domu Sára stejnou částku, jakou věnuje veřejnost, a to až do výše 30 tisíc korun,“ uvedl náměstek primátora Lukáš Slíva.

Azylový dům Sára Slezské diakonie je zaměřen na podporu klientů v řešení jejich individuální situace. Pro finanční dary byl zřízen transparentní účet **131-2559030277/0100**, na který mohou dárci přispět do sbírky Daruj F≈M libovolnou částkou. Sběrka potrvá do 20. prosince letošního roku. Další část programu Daruj F≈M je určena pro příspěvky na úpravu a vybavení místekého Lidového domu, vybudování flow trailu na Palkovických hůrkách nebo na pomoc Ukrajině. ■

INZERCE FMP 2061/03

**Kominictví
BUMBALA**

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

**FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT
distribuuje
Česká distribuční, a. s.**

V případě, že vám nebyl doručen, obraťte se na reklamní oddělení společnosti:
tel.: 800 888 558 nebo
e-mail: info@distribucni.cz.

Vždy uveďte kompletní adresu.

Lajky rozhodly o vzhledu fasád

Městská veřejnost se může v budoucnu podílet na podobě místeckých věžových domů v ulici M. Majerové. Vlastník domů – společnost Heimstaden, která se bude podílet na jejich revitalizaci, tímto vyzývá obyvatele města, aby předložili svoje návrhy o finální barevné podobě fasád.

Heimstaden společně s městem vytvořil dvě varianty řešení a bylo na veřejnosti, aby hlasovala na facebookovém profilu společnosti o výsledné barevné podobě. Společnost realizuje fasádu, která z předložených návrhů dostala nejvíce lajků veřejnosti.

„Podoba města jako celku je pro nás velmi důležitá, stejně jako jeho další rozvoj. To byl jeden z hlavních důvodů, proč jsme zřídili pozici hlavního městského architekta. Vítáme toto řešení. Jsme rádi, že se na nás obrací majitelé obytných domů i historických staveb. Vždy jim budeme nápomocni. Je naším společným zájmem, aby budovy měly důstojný vzhled. Oceňujeme, když si vlastníci nemovitostí a společenství vlastníků jednotek

budou koordinovat budoucí podobu rekonstrukcí. Vítáme tedy veřejné hlasování jako v tomto případě, kdy se zapojili samotní občané a obyvatelé domů,“ uvedl primátor Petr Korč.

Jeho slova potvrdila hlavní architektka města Lucie Šidlová, která konstatovala, že barevné provedení by mělo respektovat původní tektoniku a strukturu fasády a paleta barev by neměla být příliš rozsáhlá. „Maximálně dvě

nebo tři barvy pro jeden celek,“ dodala.

Věžák v ulici M. Majerové čeká výměna opláštění, oprava střechy i balkónů. Náklady na rekonstrukci dosáhnou téměř 70 milionů korun. Za pár let bude následovat stejná revitalizace podobného věžového domu v ulici ČSA, kde jeho vlastnícká firma Heimstaden očekává, že bude fasáda opět ve stejném provedení, i když v dominantní barva bude odlišná. ■

Kola zpět v ulicích města

Už od 1. března brázdí ulice města sdílená kola. Letos jich je pro zájemce připraveno 200 kusů a sezona potrvá až do listopadu. V loňském roce byla kola vypůjčena ve 76 364 případech a délka výpůjček nepřesáhla 15 minut. Provozovatelé očekávají stejný provoz i v letošním roce. Pro letošní sezonu jsou navíc vybavena držákem na mobilní telefon, což cyklistům umožní pohodlné využívání navigace, včetně dojezdu do cílové lokality ke stojanu. Součástí systému sdílených kol jsou i nadále okolní obce Sviadnov, Staré Město, Baška, Dobrá, Žabeň a Paskov, v nichž je možné si bicykl zapůjčit i na konci jízdy ponechat ve stojanu. Město také domlouvá propojení systému výpůjček a navrácení kol s Ostravou. Pro využívání sdílených kol se zájemci musí zaregistrovat v mobilní aplikaci provozovatelské společnosti Nextbike. Po zadání potřebných dat se kolo odemkne a při vrácení do stojanu stačí pouze stáhnout páčku nad zadním kolem a tím se výpůjčka automaticky ukončí. ■

INZERCE FMP 1979/05

Hnutí Naše Město, SPOLU s SPD

Na březnovém jednání zastupitelstva města došlo ve Frýdku-Místku k neočekávané změně, která překvapila mnohé občany i členy klubu Přátelé FM. Na jednání zastupitelstva města totiž došlo k vytvoření nové koalice mezi hnutím Naše Město a subjektem SPOLU (KDU-ČSL, TOP-09 a ODS), která dohromady disponuje pouze 18 hlasy ze 43 zastupitelů. Tato situace vyvolala obavy o funkčnost a stabilitu nové koalice, která tak bude nyní disponovat menšinou v zastupitelstvu.

S návrhem na odvolání členů hnutí ANO z vedení města přišel primátor Petr Korč, který tím své dosavadní koaliční kolegy evidentně překvapil. Role strany SPD na vzniku této koalice je také zajímavá, neboť svými hlasy pomohla novou koalici zvolit a následně hlasovala spolu s novou koalicí pro všechny návrhy, jako by byla její součástí. Očekává se tedy, že SPD bude hrát důležitou roli v novém politickém uspořádání města. Jestli se do budoucna stane její plnohodnotnou součástí, to se uvidí.

Je zajímavou otázkou, kdo se nyní stane sociálním svědomím nové koalice a jakým způsobem se nová převážně pravicová koalice postaví k důležitým sociálním a dalším politikám města. Občané se ze-

jména obávají, zda nová koalice zachová například MHD zdarma či obědy do škol pro děti zdarma, které byly v minulosti zavedeny. Uvidí se také, jaký vývoj budou mít již schválené investiční projekty, na které občané netrpělivě čekají a které byly v minulosti přislíbeny.

Přátelé FM jsou připraveni i nadále z opozičních lavic podporovat návrhy, které budou prosociální, přátelské a prospěšné vůči občanům města.

Celá situace ve Frýdku-Místku vzbuzuje mnoho diskuzí a spekulací. Jak se nová koalice osvědčí a jakým směrem se bude město dále ubírat, to ukáže až čas. Budeme vás nadále informovat o vývoji situace ve Frýdku-Místku.

Mgr. Pavel Machala,
předseda klubu Přátelé FM

I když jsem nevěděla, jestli mě tam někdo čeká, těšila jsem se domů

Amatérský malíř, skromný a hluboce věřící člověk Josef Lang pocházel z česko-německé rodiny. Jeho životní příběh a osudy jeho blízkých na pozadí historických událostí první poloviny minulého století poukazují na složitý vývoj vztahů občanů dvou národností – Čechů a Němců v jednom městě. O jeho návratu ze zajetí, osvobození Frýdku Rudou armádou a jak se ke svým německým sousedům chovali Češi po válce mi vyprávěla jeho dnes 94letá sestra Marie.

► Jiří Vítězslav Sachr

V minulém čísle jsme se dověděli, co prožíval váš bratr Josef na italské frontě, a o jeho pobytu v anglickém zajateckém táboře na severu Afriky. Domů do Frýdku se vrátil až více než dva roky po německé kapitulaci v pátek 26. září 1947. Vzpomenete si na ten okamžik?

Bylo to zvláštní setkání. Ani si nejsem vědoma, jestli jsme si kromě pozdravu něco řekli. Jako bychom se navzájem odcizili. Bylo mi dvanact, když narukoval do wehrmachtu a odjel na frontu. Od té doby jsem ho viděla jen dvakrát. Poprvé v lazaretu, kde se léčil ze svého prvního válečného zranění, podruhé doma na jeho dovolené. Tehdy jsme si společně s tetou udělali výlet na Prašivou. Teď stál s kuffíkem v ruce doprovázený tatínkem ve dveřích našeho

nového bytu v Hesskově domě, kam jsme se uchýlili poté, co nás přinutili opustit náš dům...

Měli jste o něm z dřívější nějaké zprávy?

Zpočátku žádné. Z oficiálních míst nám sdělili, že je nezvěstný. Ta nejistota byla to nejhorší, ubíjela nás. Teta z Příbora k nám přišla s informací, že v Bašce žije jasnovec Urbančík, který z fotky pozná, zda je dotyčný naživu. Na frontě měla také dva syny. Vydaly se společně s maminkou za ním, přidala se k nim ještě jedna tetina kamarádka. Zatímco pro ni měl Urbančík špatnou zprávu, teta s maminkou od něj odcházely s úlevou. Po delší době jsme dostali dopis z Mezinárodního červeného kříže, že Josef upadl do zajetí. Sám nám prý také posílal psaní, ale nevím, že bychom je obdrželi.

Marie Langová se svou ošetřovatelkou Tānou Dlouhou.

Změnilo se v rodině něco po odchodu bratra na frontu?

Snažili jsme se nějak přežít. Stolařině se u tatínka vyučil druhý bratr Ludvík a vypadalo to, že jednou po otci převezme živnost. Byl šikovný a práce mu šla dobře od ruky až do chvíle, kdy onemocněl. Špatně se mu dýchalo a stále kašlal. Jakoby se začal ztrácet. Na základě rentgenového vyšetření mu diagnostikovali souchoť a umístili ho do olomoucké nemocnice. Nechtěl tam zůstat, viděl, jak kolem něj umírají další pacienti. Nebyly k dispozici žádné léky. Rodiče se rozhodli pro jeho návrat domů, kde 19. srpna 1943 zemřel. Zůstala jsem s otcem a matkou sama...

vojáků. Pokud se objevil na skok doma, vzal si jen deku, prohodil s námi pár slov a spěchal zpět do služby. Když viděl, co se děje a jak rychle Rusové postupují, uprchl ke známým na Prašivou, kde se nějaký čas ukrýval. Tím si zachránil život – unikl běsnění příslušníků rudých gard. Později vyprávěl, že odtamtud pozoroval kouř, který stoupal vzhůru k nebi nad Frýdkem, ale vůbec ho nenapadlo, že vlastně přihlíží požáru své dílny. Měl v ní uskladněn materiál, nová modřínová okna pro celý dům, ale i kulisy a hrady rodinného betlému.

Vrátil se brzy? Jak se v těch dnech zacházelo s německými občany Frýdku?

Už si nepamatuji, kolik uplynulo dnů, než se odvážil vrátit z Prašivé zpět. Během rabování ve dnech po osvobození nás vykradli, zmizela většina našich osobních věcí a vybavení domu. Co v dílně neshořelo, to si odnesli. Pryč byla i část betlémských figurek, které jsme měli uschovány v několika kufrech a krabicích v sousedství.

Pro Němce byly ve městě vybudovány internační tábory a sběrná místa. Jedním takovým byla budova frýdeckého soudu (dnes katastrální úřad – pozn. autora), kde se měl otec povinně přihlásit po svém návratu. Tady si Češi každé ráno vyzvedávali na práci zadržované Němce. Rozebírali sutiny poškozených budov, opravovali a čistili veřejné komunikace, pracovali ale i ve firmách,

Máte nějaké vzpomínky na osvobození města a první poválečné dny?

Když se v ulicích objevili první rudoarmějci, německá vojska byla ještě ve městě. Vypukl obrovský chaos, všude v okolí se střílelo. Následkem palby a tlakové vlny byla vysklena většina oken v našem domě, všude se povalovaly střepy. Vzduch vířil ve vzduchu vzedmutý prach, na fasádě se objevily stopy po kulkách ze sovětských samopalů a pušek. Němci prchali v automobilech po cestě kolem domu. Jeden z nich dostal zásah, začal hořet a od něj chytla i otcova stolařská dílna. Kolem se valil hustý dým a někdo křičel: „Hoří, hoří!“

Tou dobou tatínek sloužil na nádraží, kde se hromadily vlaky se spoustou raněných německých

Ludvík Lang (29. 3. 1926 – 19. 8. 1943)

Památní foto Marie Langové z bírnování v roce 1940

továrnách a v zemědělství. Otce si pravidelně vyzvedával majitel restaurace Dancing na frýdeckém náměstí Drbal, se kterým táta spolupracoval už v předválečných časech. Dělal pro něj veškeré stolařské práce, pomáhal také v jeho zámečnické dílně. Já jsem společně s matkou čistila cesty, mámu také posílali pracovat do chlěva. Vše pod dozorem ozbrojených strážů. I když nám zbyly nějaké drobné peníze, Češi nás v obchodě odmítali obsloužit.

Čas běžel, tatínek pracoval celé dny u Drbala a také vy jste skončila na venkovském statku...

Když přišel letní senoseč, dostaly jsme s mámou osbílku s příkazem, abychom si na sebe a do tašky vzaly nejnnutnější věci a hlásily se na shromaždišti u farního kostela. Na místě už byla početná skupina frýdeckých Němců. Pod dohledem ozbrojené stráže jsme se vydali na pochod. Procházeli jsme Palkovicemi, Myslíkem, Kozlovicemi. Všude už čekali místní chalupníci a sedláci, kteří si nás rozebírali na práci. Jeden člověk z naší skupiny už neměl sílu pokračovat v chůzi. Bylo vedro, on v těžkém kabátě – zůstal tam ležet na silnici. Nevím, co se s ním potom stalo...

V Kozlovicích na náměstí kousek od kostela mě přidělili do hospodářství, kde měli tři krávy a jednoho koně. Domáci se jmenovali Boháč, byl podruhé ženatý, měl dvě starší dcery a tříletého syna. Pomáhala jsem jim s domácími pracemi, mým hlavním úkolem ale bylo chodit s kravami na pastvu. Když bylo potřeba, šli jsme obracet seno. Tehdy mi nadávali, nešlo mi to, neuměla jsem s dřevěnými vidlemi pracovat. Kde jsem se to měla naučit? Jinak se

ke mně chovali slušně, strach jsem ale měla z mládence, se kterým chodila mladší z Boháčových dcer Drahuše. Škaredě na mě zahlížel, vyptával se na mě a vadilo mu, že spávám s ostatními v domě, a ne ve chlěvě. Později jsem se dověděla, že měl strýce v koncentračním táboře. Možná proto mne nenáviděl.

Kde byla vaše matka? Říkala jste, že jste šly z Frýdku společně.

Poté, co si mě Boháč vzal k sobě, pokračovala skupina dále v pochodu směrem k Tiché. Dostala se do rodiny kozlovického kováře Pustky. Zpočátku jsme jedna o druhé nevěděly, to až později. Boháčovi mi dovolili maminku navštěvovat, jednou týdně jsem za ní docházela. Plakala jsem, když jsme se potkaly.

V Kozlovicích jste ale nezůstala, prý jste utekla. Je to pravda?

Už jsem tam nechtěla být. Autobusem jsem odjela zpátky do města. Nešla jsem domů, přihlásila jsem se do lágru v Czajankových kasárnách, ale dlouho jsem se tam neohrála. Myslím, že se to stalo hned druhý den. Ve dvoře se objevila selka s povozem a jestli prý nemají někoho vhodného na stálov práci na jejich statek. Dívala jsem se zrovna z okna na hlavní ulici, když si mě zavolali do kanceláře. Byl už podzim, seděla jsem na voze a odjížděla s paní Kunčickou dlouhou ulicí do Bruzovic. Jejich statek byl částečně obklopen lesy, pořádaly se tam honitby a pro jejich účastníky jsme připravovaly guláš a jiné speciality. Práce bylo hodně. Z Kozlovic, kde měli tři krávy, jsem utekla, tady jich měli šest a k tomu další hospodárku. To jsem si pomohla, z deště pod okap! (úsměv)

Langovi na zpáteční cestě z výletu na Prašivou. Marie vpředu, bratr Josef vzadu.

Zůstala jste u nich sloužit i přes zimu?

Před Štědrým dnem se mě domácí zeptala, jestli chci na Vánoce domů. Druhý den odpoledne mi nabalila nějaký kousek masa, cukroví se tenkrát nepeklo a rozloučily jsme se. Šla jsem lesem. I když jsem nevěděla, jestli mě někdo čeká, těšila jsem se domů. Kráčela jsem Bruzovskou ulicí, v oknech se svítilo, byly vidět

nazdobené vánoční stromky. Přišla jsem k našemu domu. Rozbitá okna, ve všech pokojích tma, jen v kuchyni byla vidět zář od rozžatých svíčky. Zaklepala jsem na dveře. Maminka byla doma, měla strach, když otevírala dveře. Byla překvapena, když mě spatřila. Padly jsme si kolem ramen... Náš Štědrý večer 1945. ■

Pokračování v příštím čísle.

INZERCE FMP 2065/03

www.auta-lpg.cz

☞ Montáže LPG
☞ Revize LPG-CNG
☞ Servis

776 226 998

Kunčičky u Bašky 66

CNG

LPG

INZERCE FMP 2025/03

KAMENICTVÍ

- KOMPLETNÍ ŽULOVÉ HROBY
- OPRAVY, BROUŠENÍ A REKONSTRUKCE STARÝCH HROBŮ
- SEKÁNÍ A OBNOVA PÍSMO
- MONTÁŽ HROBOVÝCH DOPLŇKŮ – LAMPY, VÁZY, OKNA...

Vladimír Fuka tel.: 704 831 454
Mojmír Adamčík tel.: 773 732 214
e-mail: afkamenictvi@seznam.cz

Manželka si přála prožít loňské Vánoce na sněhu, tak jsme společně odcestovali na Antarktidu

Už jako malého kluka lákaly Daniela Bumbalu dálky a exotické kraje, chtěl poznávat svět. Před necelými třemi desítkami let k tomu přidal ještě potápění, učarovalo mu sledování podmořského života. Fascinoval ho ladný pohyb žraloků, galapáckých želv i mant obrovských, plejtváků a vorvaňů, jejichž přítomnost pod vodou začal společně s dalšími nadšenci vyhledávat. Seznam míst, která navštívil, se stále rozšiřuje do dlouhého seznamu, ze světadílů mu už chyběl jen jeden – Antarktida. Až do loňského prosince...

► Jiří Vítězslav Sachr

I když jsem si to tak původně neplánoval, patřil pro mě loňský rok cestovatelsky k těm nejúspěšnějším. Během necelých čtyř měsíců jsem vkročil na půdu všech pěti světadílů. Skoro jako v románu Julese Verna Cesta kolem světa za osmdesát dní, ale jeho hrdinové to zvládli za kratší dobu.

Nejdříve jsme se počátkem listopadu potápěli s přáteli mezi velrybami u ostrova Atauro, který je součástí Východního Timoru, asi čtyři sta kilometrů severně od Austrálie. Byl to zážitek, kdy si ve společnosti téměř dvacetimetrových velikánů plejtváka obrovského, vorvaně a dalších druhů velryb člověk uvědomí svou nicotnost. Jsou to chvíle, pro které stojí za to žít. Za ta léta mám za sebou podobných ponorů více, ale toto mě zkrátka nikdy neomrzí... Na zpáteční cestě do Evropy jsme si udělali ještě zastávku na Bali, krátký pobyt doma

Nad argentinskou stanicí Base Brown, která se stala místem první vraždy na antarktickém kontinentě.

Foto | Hana Bumbalová

a v půlce prosince jsme s manželkou a kamarádem odlétali do Jižní Ameriky na třítydenní výpravu na Antarktidu. A aby toho nebylo málo, se synem Lukášem jsme se jako posádka doprovodného vozidla zúčastnili evropsko-africké Intercontinental rallye, navazující na původní automobilový závod Paříž – Dakar, odkud jsme se vrátili v půlce února.

Jak dlouho ses na vše připravoval?

Potápění s velrybami a Antarktidu jsem měl naplánovaný už dlouho s předstihem. S účastí na Intercontinental rallye jsem předběžně počítal od podzimu,

ale konečné rozhodnutí padlo opravdu až na poslední chvíli.

Čím tě Antarktida zlákala? Byl to ten pomyslně poslední špendlík zapíchnutý na mapě světa?

Světadíl, na jehož půdě jsi dosud nestanul?

Přiznávám, že v tom sehrál svou roli i ten špendlík, ale hlavně to bylo splnění mého dětského snu. Už jako kluk jsem hltal knížky a vyprávění o závozech v dobývání jižního pólu mezi Norem Roaldem Amundsenem a Angličanem Robertem Scottem. I když se ty chlapecké představy velmi lišily od současné reality, stát se součástí podobné výpravy jsem si

vždy přál. Připravoval jsem se na to dlouhých třicet let.

Třicet let? Co bylo překážkou tomu, aby ses na jih podíval už dříve?

Hlavně k sobě potřebuješ parťáka. Oslovil mě kamarád Daniel Zlý, jestli bych do toho nešel společně s ním. Přibrali jsme do party mou manželku Hanku, které jsem tím splnil její přání prožít opět po dlouhé době Vánoce na sněhu – zároveň to byl dárek k našemu výročí svatby. (úsměv)

Předpokládám, že šlo o komerční plavbu, které v oblasti podniká

Jižní Georgie – osada Stromness.

Antarktida – Danco Island, který je obydlen početnými koloniemi tučňáků uzdičkových.

Foto | 2x Daniel Zlý

Kostra velryby na pobřeží falklandského ostrova Danco Island.

Foto | Hana Bumbalová

Loď Hondius v ledovcovém okně u ostrova Cuverville na Antarktidě.

několik desítek společností. Jaký byl její charakter?

Provozovatelem byli Holanďané, kteří se na oblast Arktidy a Antarktidy specializují dlouhá léta. Daniel s nimi v minulosti absolvoval cestu na Špicberky a teď se nám společně stala přechodně na téměř tři týdny domovem jejich téměř sto metrů dlouhá moderní loď *Hondius*, na které jsme byli ubytováni v kajutách se sociálním zařízením. Vyploovali jsme z města Ushuaia v Ohňové zemi na samém jižním cípu Jižní Ameriky a po zastávkách na Falklandských ostrovech a v Jižní Georgii, kde jsme prožili Vánoce, pokračovala naše cesta ke břehům Antarktidy. Rozhodně to nebyla klasická dovolená. Naučné expediční náplň připraveného programu se skládala z přednášek a promítání dokumentárních filmů na téma historie dobývání Antarktidy, její flóry a fauny a samozřejmě ze samotných výstupů na pevninu Antarktického poloostrova. Zajímavá byla i skladba cestujících na palubě. Rozdělil bych je podle jejich zájmů do několika skupin na ornitologii, botaniky, zoology,

fotografy a zvědavce, mezi které bych přiřadil sebe. Když jsem se pro tuto cestu rozhodoval, říkal jsem si – teď, dokud mám ještě relativně dostatek síly náročnou výpravu zvládnout. K mému překvapení jsme mezi cestujícími patřili k těm mladším. (*smích*)

Chceš mi říct, že na Antarktidu cestují evropští a američtí senioři?

Z větší poloviny šlo o Čiňany ve věku nad šedesát let, zbývající část tvořili Australané, Američané a Evropané. K nejmladším patřil německý manželský pár s dětmi, nejstarším byl 82letý Angličan. Také tam byl už starší ornitolog. Říkal, že na světě existuje jedenáct tisíc druhů ptáků a on jich už ve svém životě viděl devět tisíc. Ve dne v noci stál na přídi lodi a pozoroval je. Nefotil je, jen je tiše dalekohledem pozoroval a psal si poznámky.

Co mořská nemoc? Drakeův průliv patří k nejbouřlivějším částem světových oceánů...

Už první den se na mě na lodi provalilo, že když někam jedu, tak

je vždy klidné a krásné počasí – tím už jsem mezi přáteli a známými pověstný. Bylo tomu tak i nyní, takže má přítomnost na palubě zaručovala posádce i cestujícím naprosto pokojný a bezproblémový průběh naší cesty. Dokonce i vedoucí výpravy Sára se během zpáteční plavby vyjádřila, že alespoň menší šplouch by to pro zážitek chtělo. (*smích*)

Vzpomněl jsi to už před chvílí – manželka si přála prožít Vánoce na sněhu. Byla spokojena?

Určitě! Cituji ze svého deníku: „Vánoční čas jsme strávili u ostrova Jižní Georgie. Dominantou osady Grytvičen je zrezavělá továrna na zpracování velryb a ploutvonožců, která z dálky připomínala průmyslový komplex Dolních Vítkovic. Obří nádrže na živočišný olej, kotle na jeho vytavení, pily na porcování velryb a další zařízení odkazovaly na dobu, kdy tady dokázali zpracovat za sezonu až 37 000 velryb. U břehů kotvilo několik starých rybářských lodí a všude kolem se bezstarostně povalovali tuleni, kteří okupovali místa, kde našly

smrt tisíce jejich předchůdců. Navštívili jsme zdejší muzeum a poštovní stanici, odkud jsme poslali pohledy. Také kostel s knihovnou, kde nás zaujala rozsáhlá kartotéka čtenářů. Odhaduji, že jich bylo několik stovek. Zdejší obyvatelé neměli internet ani televizi, tak četli ve volném čase knihy. Na člunech zodiak jsme se přesunuli na místní hřbitov, kde se nachází místo posledního odpočinku významného objevitele Antarktidy Ernesta Henryho Shackletona a jeho společníka Franka Wilda. Mezi hroby opět polehávali lachtani.

Na Štědrý den jsme zodiaky objeli ještě dvě zátoky s podobnými, ale menšími osadami Husvik a Leith Harbour. Obě už vyliďněné a zcela obsazené ploutvonožci, kteří nás nepustili na břeh. Večer jsme pak strávili u nastrojeného stromečku, na večeri se podával marinovaný losos s černým kaviárem, pečená ryba mahi mahi, uzená šunková kýta a spousta cukroví. Venku šero polárního dne a kolem zátoky, kde jsme kotvili, zasněžená kopce. Přesně jak si to manželka přála.“

Pokračování na straně 10

Tuleň Weddellův.

Tučňáci oslí vydávají silný hýkavý hlas.

Foto | 3x Daniel Zlý

Antarktida je snad poslední nedotčený kout naší planety. Jakými předpisy a pravidly jste se během výstupů na pevninu museli řídit?

Ochrane přírody se vše podřizuje. Okamžitě po vstupu na palubu lodi jsme byli proškoleni o všem, co není povoleno a jak se na pevnině chovat. Nafasovali jsme od posádky boty, ve kterých jsme mohli vstoupit na pevninu, a kancelářské sponky, s jejichž pomocí jsme odstraňovali zbytky písku z podrážek i oděvu. Tak precizně vyčištěnou obuv i oblečení jsem neměl ani na vojně! Kontrolovali nám dokonce i suché zipy, zda v nich něco neulpělo, a v botách jsme procházeli přes dezinfekční lázeň a kartáče. Vypadaly jako malá automyčka. Kolega nesměl na pevnině odložit foto výbavu na zem a zakázáno bylo i to, aby ses posadil, poklekl nebo se něčeho dotýkal. Pokud jsi chtěl pozorovat nebo fotit kolonie ptáků, tučňáků a ploutvonožců jinak než ve stoje, mohl ses pouze přikrbit do podřepu tak, aby ses zadkem nedotýkal sněhu. Pohyboval ses pouze v koridoru, který

Jižní Georgie – na zodiaku před plovoucí krou ve Fortuna Bay.

Foto | Daniel Bumbala

tam před naším vstupem vytyčili průvodci z lodi.

Překvapila tě něčím, cos nečekal?

Množstvím života! Počtem velryb, které jsme měli možnost spatřit. Koloniemi tisíců tučňáků královských, albatrosů, buňňáků a racků. Zápasícími samci rypoušů sloních o samice, mezi

kterými jsme zahlédli i několik vzácných albínů. Obrovským počtem ploutvonožců na pobřeží, přes které jsme se občas nedostali na pevninu. S pocitem být ve správný čas na správném místě jsme na ledové kře spatřili také tučňáka císařského, který se v těchto končinách vyskytuje jen velmi vzácně. Hlavně ale

překvapila svou barevností! Očekával jsem kontrast černé a bílé s odstíny šedi a namísto toho hrála pevnina i moře s ledovci všemi barvami. Modrá, zelená, žlutá, oranžová – hra světla odražených paprsků slunce v krystalech plujících ledových ker. Opravdová krása a nečekaný zážitek!

Oproti jiným destinacím ses tentokrát nepotápěl...

Na lodi sice byla i potápěčská výbava a technika, ale pro zájemce o ponory v této oblasti měla společnost ve své nabídce expedice i v jiném termínu. Náš trip byl určen jen pro suchozemce.

Shrnutí, podtrženo. Splnila výprava vaše očekávání?

Nemohu mluvit za manželku, ale byla to zvláštní zkušenost. Úplně jiný svět! Tři týdny jsme se pohybovali v oblastech, kde jsme kromě účastníků expedice a posádky nespátřili jinou živou lidskou bytost. Krásná a čistá nedotčená příroda. Očista duše od světa zahlaceného moderními technologiemi, tři týdny bez mobilního telefonu... ■

Muzikant tělem i duší, takovým byl Jaromír Václavík

Ve čtvrtek 4. dubna 2024 by se dožil 90 let Jaromír Václavík, člověk s velkým srdcem, plným lásky k hudbě a přátelství k druhým. Přátelé ho znali jako člověka ochotného pomáhat, výborného organizátora a neúnavného propagátora amatérského muzicírování.

Tento sedlišťský rodák byl již od dětství ovlivněn hlubokými hudebními tradicemi rodné obce. U zrodu jeho celoživotního zápalu pro hudbu stál především strýc František Jež (1912–1980), jenž vedl sedlišťskou dechovou kapelu, úzce spolupracující s Lašským národopisným sdružením Sedlišťané. Samotný Václavík na tohoto svého prvního učitele houslí později vzpomínal: „Do houslí jsem chodil rád, i když bych někdy šel raději s kamarády hrát fotbal nebo v zimě hrát na rybníku hokej. Strýc byl pro mě velkou muzikantskou autoritou. Byl výborným houslistou a pedagogem. Za devět let se mnou prošel celou, tehdy

velmi oblíbenou, Kozánkovu houslovou školou. V poslední hodině mi řekl, že mě naučil všemu, co umí, a budu-li chtít dále se zdokonalovat v houslové hře, musím si najít jiného učitele.“

Jaromír Václavík již v takto mladém věku rozšířil členské řady Ježovy dechové kapely i Lašského národopisného sdružení Sedlišťané, kde se stal primásem cimbálové muziky. V letech 1961–1967 vystudoval obor housle na Státní konzervatoři v Ostravě a v letech 1968–1986 působil jako houslista Janáčkovy filharmonie Ostrava. Kromě toho hrával v dechovkách, taneční kapele Combo, na mnoha plesech i zábavách v regionu.

K Václavíkovým stěžejním počinům náleželo založení Symfonického orchestru Válcoven plechu v roce 1962, dnes Symfonický orchestr Frýdek-Místek. Působil v něm jako houslista, koncertní mistr a od roku 1971 do roku 2002 jako umělecký vedoucí a dirigent. Orchester se pod jeho vedením

stal jedním z nejlepších neprofesionálních hudebních těles v republice. Několikrát vystupoval i v zahraničí, nejúspěšnější bylo hostování v Řecku.

V roce 2002 byl Jaromír Václavík jmenován čestným prezidentem Společnosti pro symfonickou a komorní hudbu ve Frýdku-Místku. Za svou dlouholetou činnost v oblasti hudby a kultury obdržel v roce 2009 Cenu města Frýdku-Místku.

Už je to téměř devět let, co jsme se s ním rozloučili v dřevěném kostele Věch svatých v Sedlišťích. Ve vzpomínkách členů Symfonického orchestru Frýdek-Místek ale žije stále dál. ■

(Text vychází z původní verze článku Mgr. Martiny Polákové „Odešel do muzikantského nebe...“ s doplňujícími informacemi PhDr. Davida Pindura, Ph.D.)

Domácí péče ADOPE poskytuje v celém okrese Frýdek - Místek komplexní služby zdravotní péče v domácím prostředí klienta.

Péče je určena všem bez rozdílu věku, jejichž zdravotní stav neumožňuje žít plnohodnotný život v prostředí, na které jsou zvyklí, bez pomoci druhých.

Jsme tu pro vás každý den od rána do večera.

Harmonogram péče se odvíjí od požadavků ošetřujícího lékaře a individuálních potřeb klienta.

 ZDARMA - HRAZENO ZE ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

Péče o klienta je plně hrazena ze zdravotního pojištění na základě doporučení praktického nebo ošetřujícího lékaře.

V rámci služby domácí péče zajišťujeme:

- * vyšetření stavu pacienta zdravotní sestrou v jeho vlastním sociálním prostředí (krevní tlak, puls...),
- * odběr biologického materiálu (krev, moč, stěry a další),
- * aplikaci infúzní terapie,
- * léčbu bolesti,
- * ošetření stomií,
- * lokální ošetření (ošetření ran, převazy),
- * klyzma, výplachy, cévkování (žen i mužů), laváže,
- * podávání a aplikaci všech naordinovaných léků (tabletky, injekce, náplasti, inzulin),
- * nácvik a zaučení aplikace inzulinu,
- * ošetřovatelskou rehabilitaci,
- * PICC – převazy, proplachy, ošetření.

 737 592 413

 fm@adope.cz

Josefa Kavky 648
738 01 Frýdek - Místek

www.adope.cz

INZERCE FMP 2075/01

INZERCE FMP 2086/01

Obec Palkovice ve spolupráci s Českým svazem chovatelů, ZO Palkovice Vás zve na:

Obecní zabíjačka

MŮŽETE OCHUTNAT ČI ZAKOUPIT SI DOMŮ:

- ZABÍJAČKOVÉ VÝROBKY OD TŘECH ŘEZNIČTÍVÍ,
- ZABÍJAČKOVOU POLÉVKU PŘÍMO Z KOTLE,
- UZENÉ MASO A KLOBÁSY Z UDÍRNY,
- KOLÁČKY, PÁREK V ROHLÍKU, HRANOLKY A DALŠÍ OBČERSTVENÍ.

K POSLECHU I TANJI ZAHRAJE ŽIVÁ HUDBA.

Sobota 13. dubna 2024 od 11 hodin
PROSTRANSTVÍ U HASIČSKÉ ZBROJNICE V PALKOVICÍCH

www.palkovice.cz

ObecPalkovice

Palkovice

DIVADLA

Nová scéna Vlast

7. 4., 15:00 **Velikonoční pohádka**

Brouk Ouk a šnek Ek zjistili, že na zahrádce není ani jedna žížalka. Vypravili se totiž do města pro kloboučky, aby je paní Příroda nevyškrtla ze svého jarního seznamu. Ale jak se žížalky vrátí, když na cestu zpět jim došly síly? Pojdte se s námi podívat na to, co se vše stane, když se brouk Ouk a šnek Ek pro ně společně vydají. Uvádí divadlo Kapsa Andělská hora.

7. 4., 19:00 **Elegance molekuly**

Prímý přenos jedné z neúspěšnějších a nejoceňovanějších inscenací na současném repertoáru Dejvického divadla, která byla oceněna v rámci Cen divadelní kritiky 2018 jako nejlepší poprvé uvedená česká hra roku. Příběh o silné vizi, předvídavosti, štěstí a odměně, která přišla příliš pozdě.

14. 4., 15:00 **Malá čarodějnice**

Čarodějnice, o které se v této pohádce vypráví, je sto dvacet sedm let. Zdá se vám to hodně? Jenže ve světě kouzel je to málo! Proto se naši čarodějníci říká malá čarodějnice. A jen tak mezi námi: když v utajení vyrazí na rej svých dospělých kolegů, způsobí tím pěknou polizanci. Nejenom že ji odhalí a za trest seberou létající kostě, ke všemu se musí za jediný rok připravit na těžkou zkoušku. Ještě že má mluvícího havrana a spoustu dobré nálady! Uvádí divadlo Scéna.

17. 4., 19:00 **Román pro ženy**

Divadelní adaptace knižního bestselleru nejčtenějšího českého spisovatele Michala Viewegha. Hlavní hrdinka Laura je jedináček, žije se svou matkou. Jednoho dne přivede domů muže, představí ho své matce, ovšem její matka tohoto muže už dávno zná. Nastává spousta vtipných a zajímavých dialogů o lidském osudu. Komédie nahlízející na každodenní trable milostných příběhů byla i úspěšně zfilmována. Uvádí divadlo Kojtejl.

21. 4., 15:00 **Ferda mravenec a Beruška**

Výpravná pohádka z říše hmyzu na známý motiv spisovatele Ondřeje Sekory zpracovaná do malého muzikálu. Diváci se stávají součástí hry a setkají se zde s Ferdou mravencem, Beruškou, broukem Pytlíkem, šnekem Rychlíkem, včelkou Májou, motýlím Emanuelkem, muškou Bzučilkou, pavoukem Chlupáčem a mandelinkami. Uvádí Divadlo tety Chechtaliny.

23. 4., 19:00 **Madona s dieťatom**

Hořká komedie o lidech z domu vedle dálnice. Během rodinné oslavy padesátin Kamila Hrdličky dojde ke zvláštní situaci. Dcery pana Hrdličky se před rodiči nečekaně zřeknou rodinného dědictví, obě znenadáni touží zdědit pouze jedinou věc v domě – obraz Madony s dítětem od zakladatele slovenské výtvarné moderny Mikuláše Galandy. Obě jsou neústupné, a tak spor už od první chvíle vypadá na velkou rodinnou pohromu. Významnou složkou představení je jako vždy spousta melodických písní. Uvádí: Radošinské návné divadlo.

30. 4., 19:00 **Testosteron**

Drsná komedie současného polského autora Andrzej Saramonowicze o tom, že být člověkem není vůbec jednoduché. Navíc když ten člověk je muž a jeho pohled na svět kalí přebytek nebo nedostatek testosteronu. Komedie, kterou budou milovat hlavně ženy. Sedm různých mužů, sedm pohledů na to, co si muži o sobě opravdu myslí. A co si myslí o ženách? A bude přece jen někdy svatba? Uvádí Divadlo Na Fidlovačce.

Národní dům

29. 4., 19:00 **Sirény na cestách**

Talk show ženské trojice hereček a zpěvaček Sandry Pogodové, Jitky Astorové a Lindy Finkové – Sirény na cestách. Jejich neotřelý smysl pro humor a vzájemná chuť si ze sebe utahovat vás rozhodně pobaví. Pořad je plný šťavnatých vyprávění a historek ze zákulisí natáčení a divadelního světa. To vše prospikováno šansony a písněmi z muzikálů tvoří dokonale program, na který budete dlouho vzpomínat s úsměvem na tváři. Uvádí: Umělecká agentura Gardes.

Divadelní klub D.N.A.

18. 4., 19:00 **Pařížanky**

Situční komedie v podání Divadelního souboru D.N.A.

25. 4., 19:00 **Čechovův večer**

Večer věnovaný ruskému klasiku. Hry Medvěd a Námluvy v podání Divadelního souboru D.N.A.

Sady Bedřicha Smetana, Místek

26. 4., 8:00 **Divadelně hudební pásmo souboru D.N.A.**

V rámci programu ke Dni Země připravil od 8 do 13 hodin svá vystoupení Divadelního souboru D.N.A.

Čtyřlístek divadlo Na Slezské

13. 4., 15:00 **O pejskovi a kočičce**

Tři příběhy na motivy knihy Josefa Čapka – O pyšné noční košilce, Jak si pejsk se kočičkou dělali k svátku dort, Jak si myli podlahu. Hraje DS KuKo FM.

26. 4., 18:00 **Spiritus Splynutí**

Akce doprovázející měsíční vydání časopisu Spiritus, kde se setkávají umělci, neumělci, básníci, hudebníci, ilustrátoři, fotografové, kolemdoucí a další. Program: výstava ilustrací, koncert Metoděj Klokočka.

27. 4., 15:00 **Jak Kuba Káču z pekla vysvobodil**

Premiéra loutkoherecké pohádky s písničkami o jedné hubaté Káči, která ráda tancovala a chtěla se vdávat. Za poádného ženicha by i duši čertu upsala. A také se do pekla propadla. Našla v pekle své štěstí? A podařilo se jí dostat zpátky domů? Hraje DUO Frýdek-Místek.

KINA

Kino Vlast

6. 4., 15:00 **Mlsné medvědí příběhy: Na pól**

6. 4., 17:00 **Expediční kamera**

14. ročník filmového festivalu s dokumenty o cestování, dobrodružství i divoké přírodě. Hostem letošního ročníku bude Marek Balický – Záchranář na cestách. Dále se můžete těšit na nový film Adama Ondry Lezčí, film Mirka Haluzy o expedici do Amazonie či snímek o sjezdu Gangy s Vavřincem Hradilkem.

7. 4., 17:00 **Gump – jsme dvojka**

8. 4., 17:00 **Opičí muž**

8. 4., 19:15 **Duna: Část druhá**

9. 4., 17:00 **Sladký život**

9. 4., 19:00 **Na cestě s mámou**

10. 4., 10:00 **Jeden život**

10. 4., 17:00 **Smršť**

10. 4., 19:15 **První znamení: Přichází satan!**

13. 4., 15:00 **Vynálezce**

13. 4., 17:00 **Agust D tour, D-DAY**

Jihokorejský rapper Suga, který sólově vystupuje jako Agust D, člen oblíbené korejské chlapčské kapely BTS, který láme jeden rekord za druhým, vystupuje také sólově a nyní si pro fánynky a fanoušky připravil koncertní snímek ze svého loňského velkolepého turné, který na 25 koncertech konaných v 10 městech vidělo přes 290 000 diváků.

14. 4., 19:00 **Já kapitán**

16. 4., 19:00 **Howlův kráječící hrad**

17. 4., 10:00 **Aristokratka ve varu**

21. 4., 19:00 **Club Zero**

24. 4., 10:00 **Válka policajtů**

27. 4., 15:00 **Max a Mája: Příběh lištiček**

28. 4., 19:00 **Rivalové**

Další program kina na www.kulturafm.cz

KONCERTY

Klub Stolárna, Frýdek

6. 4., 20:00 **Guido Spanocchi Quartet**

Guido Spanocchi je rakousko-italský saxofonista žijící v Londýně, který přijede do Stolárny v rámci své rakousko-české jarní tour v mezinárodní jazzové formaci: Guido Spanocchi – saxofony, Matěj Černý – basa, frýdecko-místecký Radim Přidal – kytara, a Max Plattner – bicí. Guidova hudba je moderní, groovová, melodická a posluchačsky velmi přístupná pojetí jazzu, s náladovými, až soundtrackovými plochami.

3. 5., 19:30 **Big Blast Band a Roky Bigband – soubor**

Domácí Big Blast změní síly tentokrát se švédským uskupením. Jediněčný zážitek a srovnání se zahraniční konkurencí.

Kostel sv. Jakuba, Místek

3. 5., 18:00 **Musica da Chiesa**

Koncert souboru historických nástrojů v podání P. Jaroslava Konečného a Tomáše Najbrta. Návštěvníci nejen uslyší, ale mohou se také po vystoupení seznámit a vyzkoušet si zahrát na hudební nástroje, jakými jsou varhanní pozitiv, portativ, zvonkohra, regal, tischpositiv, loutna, teorbá, citera, hackbret, niněra, středověké dudy, moldánky, brač, platterspiel, zobcová flétna, flétna jednoručka, kravský roh – gemshorn, cornamusa, flétna dvojjáčka, chalumeaux, corholt, barokní kytara, vzdušnicová šalmaj – rauschpfeife, šalmaj s píruetou, háčková harfa, whistle, kastaněty, fagotino, tarabuka, cajon a další.

Národní dům, Místek

6. 5., 19:00 **Jiří Krhut**

Muzikant, textař a bavič Jiří Krhut představí na svém koncertě nejen jemu tak vlastně veselá a vtipná písně, ale promíchá je i svými vážnějšími a nostalgickými. Můžete se těšit na program plný zpívání, povídání, vzpomínání, krhutovských básniček, rýmů, slovních hříček, improvizace, prostě legrace. Krhut je spontánní a nevyzpytatelný, takže uvidíme, čím nás tentokrát překvapí, pobaví a třeba i dojme.

Hudební klub Stoun

12. 4., 21:00 **Hity ze záhrobí 18 plus**

13. 4., 21:00 **Mňága a Žďorp**

19. 4., 21:00 **Hity ze záhrobí 18 plus**

20. 4., 21:00 **Krucipůsk**

20. 4., 21:00 **Beats for Love:**

On the Road W/ Forbidden Society, Schooler

27. 4., 21:00 **Tata Bojs**

ZUŠ, Frýdlant n. O.

17. 4., 18:00 **Recitál kontrabasů – Ondřej Sejkora**

Recitál mladého nadějněho kontrabasisty Ondřeje Sejkory. Studuje Janáčkovu akademii múzických umění v Brně a zúčastnil se už více mezinárodních soutěží, v nichž sbíral první ceny. Kromě vlastních recitálů spolupracoval jako sólista například s Pražskou komorní filharmonií, Janáčkovou filharmonií Ostrava, Pardubickou komorní filharmonií, Filharmonií Hradec Králové a dalšími orchestry. Od roku 2021 působí jako první zástupce kontrabasové skupiny ve Filharmonii Brno. Na klavír jej doprovodí Kateřina Ochmanová, zazní skladby autorů J. M. Sparger, W. A. Mozarta, P. Vasky, J. Brahmsa a F. Prota.

Muzeum Beskyd

28. 4., 18:00 **Svatováclavský hudební festival**

V letošním roce se na frýdeckém zámku uskuteční cyklus čtyř koncertů. Na úvodním v rytířském sále frýdeckého zámku vystoupí trio Františák – Kaňka – Kozák. Program: Ludwig van Beethoven, Robert Schumann, Johannes Brahms.

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

12.–26. 4. **Kvetoucí tajemství frýdeckého zámku Slávka Rabušice**

Květinové aranžmá známého floristy Slávka Rabušice provoní prostory frýdeckého zámku. Těšit se můžete na komentované prohlídky s autorem výzdoby (12. a 13. dubna, bližší informace na www.muzeumbeskyd.com).

do 2. 6. **Amatér života – Petr Bednář**

Cesta obrazy, smalty a člověčí fantazii Petra Bednáře – výstava nestora uměleckého smaltu v Pobeskydí – výstava, která nepřibližuje pouze jeho výtvarné (a básnické) dílo, ale také jeho osobu, člověka vnímajícího, tvořícího a přemýšlejícího.

do 9. 6. Smalt v Pobeskydí

Výstava představuje princip smaltování, historii smaltérství ve Frýdlantě nad Ostravicí, produkci výrobků do domácnosti, ale i pohled na smalt jako výtvarnou techniku ve výstavě, vzniklé díky Dříně uměleckého smaltu Frýdek-Místek. Vernisáž výstavy proběhne ve čtvrtek 14. března v 17.00 hodin.

do 9. 6. Vodní plošnice

Doprovodná výstava v rámci expozice Beskydy – příroda a lidé přináší spoustu zajímavostí z říše vodních ploščic. Dozvíte se informace nejen o vodních ploščicích, na které můžete narazit kolem rybníků a řek. V „živém koutku“ můžete vidět i několik zástupců našich vodních ploščic na živo.

Knihovna Frýdek**do 30. 4. Viktor Ullmann – neklidný Středoevropan**

Výstava k 4. ročníku mezinárodního hudebního festivalu Ullmannovské slavnosti.

Knihovna Místek**do 7. 5. Ostrava Press Photo****Kino Vlast****do 17. 5. Frýdecko-místecké koncerty a festivaly**

Společná výstava plakátů z vybraných frýdecko-místeckých koncertů a festivalů. Autoři: Lukáš Horký, Oldřich „Gola“ Neumann, Boris Milníček, Lukáš „Popik“ Popelář a Ondřej Muroň.

Palouk před bývalou Záložnou, Místek**od 20. 4. Všední sochy**

Výstava odkazuje na databázi Sochy a města a na fotografiích připomíná některé známé, méně známé i zapomenuté sochy veřejného prostoru Frýdku-Místku a okolní krajiny.

OSTATNÍ

Muzeum Beskyd, komentované prohlídky a přednášky**11. 4., 16:30 Zmizelý duch frýdeckých hospod a restaurací**

Před sto lety bylo ve Frýdku 23 hostinců, řada dalších vznikla v pozdějších letech. Vycházka přiblíží historii vybraných hotelů, restaurací a hospod – např. bývalá formanská hospoda „U mýta“, kde stávala měšťanská stělnice, hotel Škrabal, restaurace Rodelbahn, hospoda U Jindry a další. Sraz za hospodou U Křivého psa ve Frýdku.

12. 4., 15:00 Komentovaná prohlídka výstavy Vodní plošnice kolem nás

Komentovaná prohlídka doprovodné výstavy v rámci expozice Beskydy – příroda a lidé s autorem RNDr. Petrem Jeziorským, Ph.D.

18. 4., 16:30 Stoleté chaty v Beskydech

V roce 1923 Josef Daněk postavil na Bílém Křížii novou chatu, hrdě pojmenovanou Villa Danek – Útulna u Daňků. Jen o pár desítek metrů výše v roce 1924 německý spolek Beskidenverein postavil nový hotel Weisses Kreuz. Ve stejném roce se hned najednou postavily tři české turistické chaty na Beskydu, Ropičce a na Velkém Polomu.

26. 4., 16:00 Z Frýdku do Paskova

Cyklistická projížďka v retro duchu, tentokrát z Frýdku do Paskova a zpátky – uvítáme, když přijedete v dobovém oblečení na koloběžce, tříkolce nebo na jízdním kole. Blíže představeny budou například pamětihodnosti v Paskově, historické příběhy a pověsti, nebude chybět soutěž o nejzajímavější kostým a jízdní kolo. Sraz u kašny na Zámeckém náměstí ve Frýdku.

Kulturní centrum, Frýdlant n. O.**18. 4., 17:00 Čím jsou zajímavé letošní volby v ČR?**

Přednáška a debata na téma evropských a dalších voleb. Dr. Michal Pink, který je docentem politikologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity a výzkumným pracovníkem Mezinárodního politologického ústavu

v Brně, představí letošní méně známé okolnosti spojené s volbami do Evropského parlamentu a také s podzimními krajskými a senátními volbami.

Národní dům, Místek**25. 4., 18:30 Host Libora Magdoné – památkář Martin Strakoš**

Další z besed se zajímavými osobnostmi. Tentokrát s památkářem a historikem architektury Mgr. Martinem Strakošem.

Palouk před bývalou Záložnou, Místek**26. 4., 17:00 Iniciativa architektura**

Beseda s iniciátory frýdecko-místeckého projektu Zmizelé město a prohlídka interiéru zrekonstruované Čermákovy vily. Prohlídka je kapacitně omezena na 40 návštěvníků, nutná předchozí registrace.

Knihovna Místek**9. 4., 17:00 Valentin Držkovic**

Ve stejném roce jako F. Duša se narodil ve Velké Polomi další velký umělec regionu Valentin Držkovic. Od gymnazijních let rozvíjel svůj talent, který jej i přes odbočku na studia bohoslovectví v Olomouci dovedl na Akademii výtvarných umění ve Vídni. Později ke studiu v Karlsruhe a rozšíření vzdělání v Berlíně a Paříži. S Dušou měli i společný zájem v sociální tematice, v cestách na Podkarpatskou Rus, Slovensko, ale také do Benátek a Francie. V třicátých letech se vrátil do rodného kraje (Pustkovec, Třebovice), po zničení domu a části díla v době války se přestěhoval do Opavy. Na malířských toulkách navštívil díky L. Parmovi i Beskydy. Jeho rozsáhlé dílo mělo ohlas i v zahraničí a patří k základnímu uměleckému fondu regionu. Přednáší Mgr. Pelikánová.

11. 4., 17:00 Řecko I.

V prvním díle přednášky PhDr. Věry Strakošové o umění z cyklu Starověké kultury v Evropě nahledneme do kolébky evropské civilizace, filozofie i poselství, která přináší dnešnímu člověku. Představíme místa, která nás uchvátí svou přírodou, známými i méně známými kulturními památkami, zapsanými na seznam světového dědictví UNESCO.

12. 4., 18:00 553 metrů pod zemí a ve tmě

Přednáška o jeskyních, jeskyňářích a tajemném světě věčné tmy. Dostanete se do druhé nehlubší vertikální propasti světa. Obří šachta se nachází v chorvatském pohoří Velebit a má hloubku 553 metrů. Součástí přednášky budou také informace o terapii tmou a hlubinách, které jsou v nás. Přednáší Roman Mlejnek – spisovatel, který absolvoval desetidenní pobyt ve tmě v Moravské jeskyni.

18. 4., 8:30 Brain&Breakfast – Vesmír pod našima nohama

Přímý přenos ranní online přednášky přírodovědce a odborníka v oblasti ochrany životního prostředí Ladislava Milka z pražského Magenta Experience Centre, který se zařadil mezi nejvyšše postavené Čechy v administrativě Evropské unie.

18. 4., 18:00 Arizona Trail – Pavel Sabela zpět na Divokém západě

Pavel Sabela, hiker z Frýdku-Místku, který za posledních sedm let nachodil přes 21 000 km a na trailech strávil téměř tři roky. Držitel Triple Crown, což znamená, že prošel Appalachian Trail, dvakrát Pacific Crest Trail (PCT) a také nejdelší – Continental Divide Trail (CDT) čítající necelých 5 000 kilometrů dlouhý výšlap, se podělí o své zážitky z cest. Rezervace míst na tel.: 558 113 496.

25. 4., 17:00 Vzdělávání dětí s duální smyslovou ztrátou

Vzdělávací proces u jedinců s hluchoslepotou není jednoduchá záležitost. Co mu předchází, jak může vypadat a čím mu lze přispět, aby se co nejvíce zlepšila jeho funkčnost? Pokračování cyklu Střípky hluchoslepoty ve spolupráci s VIA osob se smyslovými postiženími, z. s. Připravily PhDr. Lenka Hřivcová a Mgr. Zuzana Pavliňáková.

Knihovna Frýdek**10. 4., 17:00 Nedokončený život Viktora Ullmanna**

Po stopách hudebního skladatele, rodáka z Těšína. V tehdejší rakousko-uherském Těšíně narozený umělec dnes počítán mezi nejvýznamnější hudební mistry dvacátého století. Doprovodný program hudebního festivalu Ullmannovské slavnosti 2024. Přednáší hudební historička a publicistka PhDr. Magdalena Živná.

16. 4., 18:00 Made in China aneb úchvatný svět starověkých a středověkých vynálezů Říše středu

Hudebně-literární podvečer z cyklu Čaj o šesté. Ukázky z knihy Waltera Böttingera Kultura ve staré Číně a tematicky navazující písničky různých žánrů. Večerem provází a na kytaru hraje Aleš Nitra.

22. 4., 18:00 Čísla kolem nás – Tento způsob léta zdá se mi poněkud zvláštní

Čísla můžeme chápat jako hodnotu peněz, ale i jako duchovní rozměr. A mají čísla vliv na naše osudy? Věříme ve šťastná a nešťastná čísla? Podívejme se na čísla v umění, literatuře, hudbě, v Bibli a křesťanství. Přednáší Mgr. Bronislava Dudová.

Sady Bedřicha Smetany, Místek**26. 4. od 8:00 Den Země**

Tradiční Den Země pro město Frýdek-Místek v sadech Bedřicha Smetany v Místku. Téma letošního ročníku je Svět zvířat. Muzeum Beskyd se tradičně zúčastní s připraveným programem pro školy i veřejnost.

1. 5. od 10:00 Máj, lásky čas

Rodinný festival pod širým nebem – koncerty kapel různých žánrů, art zóna, nafukovací atrakce, občerstvení a další. Připomeneme si také Máj Karla Hynka Máchy, neboť je to 250 let od události, která k napsání této romantické básně inspirovala.

Zámecké náměstí, Frýdek**1. 5. od 9:30 Prvomájová jízda veteránů Frýdek-Místek 2024**

Do 11:30 hodin výstava, poté projížďka starých vozidel po trase: Frýdek-Místek, Chlebovice, Fryčovice, Hukvaldy, Kozlovice, Pržno, Lubno, Malenovice, Nová Ves. Od 13:00 do 15:00 hodin výstava vozidel a ukončení akce v Rekreačním středisku Budoucnost. Akci pořádá Old Fiat Club, z. s.

Muzeum Beskyd, Langův dům**Botanická poradna**

V botanické poradně vám pomohou s určením planě rostoucích rostlin. Dotazy a fotografie můžete zaslat na e-mail, případně domluvit návštěvu, pokud máte rostliny nasbírány. Otevřeno po předchozí domluvě. Kontaktujte na e-mail: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Bryologická poradna

Tradiční poradna pro určení vámi přinesených mechorostů. Otevřeno každé pondělí v době 9:00–12:00 hod. a 14:00–18:00 hod. V případě potřeby si lze domluvit určení mechorostů i v jiný všední den po dohodě s bryologem. Kontaktujte na e-mail: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Entomologická poradna

V poradně vám pomůžeme s určením nejen hmyzu, ale případně i jiné skupiny bezobratlých. Hmyz k determinaci lze přinést živý nebo mrtvý. Některé druhy bezobratlých lze určit také na základě fotografie, kterou můžete poslat na níže uvedený e-mailový kontakt. Otevřeno po předchozí domluvě, kontaktujte na e-mail: petr.jeziorski@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 42.

Zoologická poradna

Zoologická poradna je zájemcům k dispozici nepřetržitě po celý rok. Schůzku prosíme domluvit předem, případně pro urychlení je možné poslat fotografie na níže uvedený e-mail. Kontaktujte na e-mail: katerina.janova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 41.

Muzeum Beskyd, Studijní knihovna

Knihovna nabízí všem zájemcům o odbornou a regionální literaturu více než 38 000 svazků a také několik druhů přírodovědných a společenských vědeckých časopisů. Knihovní fond zahrnuje především naučnou literaturu se vztahem k regionu Frýdecko-Místecka, popř. severní Moravy a Slezska. Knihovna je specializovanou knihovnou a knihy si zde můžete zapůjčit pouze prezenčně. Vstup z prvního nádvoří frýdeckého zámku. Otevřeno: pondělí, čtvrtek: 9:00–12:00, 13:00–17:00, pátek: 9:00–12:00.

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► **Kateřina Janásová**

Ulice Křížkovského

Pavel (Karel) Křížkovský se narodil jako nemanželský syn do chudých poměrů v Holasovicích u Opavy 9. ledna 1820. Díky podpoře příbuzných a přátel mohl studovat na opavském gymnáziu a i filozofii v Olomouci, jejíž studium na čas právě kvůli nedostatku financí přerušil, a dva roky učil v Jamnici u Holasovic. Pak se ke studiu filozofie vrátil, ovšem v Brně. Zde se díky přátelům, např. Františkovi Matoušovi Klácelovi a Františkovi Sušilovi, seznámil s politickým, společenským a kulturním děním.

Rodný dům Pavla Křížkovského v Holasovicích.

Vstoupil do augustiniánského řádu, roku 1848 byl vysvěcen a stal se ředitelem klášterního kůru, který navštěvoval i Leoš Janáček.

Aktivně se účastnil hudebního života: hrál nejen na varhany, ale také na klavír a klarinet, dirigoval, skládal písně, kantáty a sbory, stal se členem několika spolků (např. Besedy brněnské). Jeho činnost se však nelíbila místní německé církevní vrchnosti, a tak byl donucen zříci se dráhy světského skladatele. Ve skládání chrámové hudby ale nepolevil. V roce 1872 byl povolán do Olomouce jako dómský kapelník. Také tady se účastnil hudebního života, založil pěvecko-hudební spolek Žerotín (1881). O dva roky později kvůli nedobrému zdravotnímu stavu odešel do Brna do ústraní. Zemřel 8. května 1885 a je pochován na brněnském Ústředním hřbitově. Pavel Křížkovský patří mezi přední české a moravské skladatele 19. století.

Ulice Křížkovského je slepou místeckou ulicí v okrajové části sídliště Riviéra, obklopenou rodinnými domy a zelení. ■

KONCERT
Frýdlantského pěveckého sdrúžení v rámci hudebního máje
a k oslavě 10letého trvání sboru.
Dne 25. května 1940 ve 20 hod. Sokolovna ve Frýdlantě.

POŘAD:

1. Proslav	P. Křížkovský „Dar za lásku“ mužský sbor
2. B. Smetana „Věno“ mužský sbor	7. J. Malát „Směs národních písní“ smýčkový kvartet
3. A. Praus „Chorál Čechů“ muž. sbor	J. Nešvera „Moravě“ mužský sbor
4. J. Foerster „Velké, širé, rodné lány“ mužský sbor	8. St. Pokorný „Zdalo se mi“ muž. sbor
5. B. Smetana „Česká píseň“ smíř. sbor	„Vydavaj sa“ muž. sbor
	L. Janáček „Láska opravdivá“ Kantáta „Mor tanec“ } tený sbor

Pozvánka na koncert, na programu skladba Křížkovského.

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

INZERCE FMP 2060/03

SBĚRNÉ DVORY

S.r.o.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPIR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME
A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno	tel.: 558 434 321, 723 188 472
Ostravská 103, Sviadnov	tel.: 558 655 075, 602 510 018 fax.: 558 655 607
J. Matěje 515, Brušperk	tel.: 558 666 441, 606 476 330
Okružní ulice, Frýdlant n. O.	tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

INZERCE FMP 2089/01

ČESKÉ SEDACÍ SOUPRAVY

FAGUS®
založeno v ČR 1992

4

roky
záruka
na koštru
sedačky

ZNÁTE Z BILLBOARDU?

U NÁS KOUPITE!

Frýdlantská 612
(pod kinem Petra Bezruče)
Frýdek-Místek

www.nabytekzetka.cz

POMŮCKA: AT, MAKALU, TABALA	SERIÁLOVÝ DETEKTIV MARTIN ???	MONGOLSTÍ PASTEVCÍ	1. DÍL TAJENKY	ZNAČKA ČESKÝCH ELEKTRO-SPOTŘEBIČŮ	ŘÍČNÍ RYBA	LUDOLFOVO ČÍSLO	KOST LATINSKY	INICIÁLY ZPĚVÁKA TOPIHO	ZNAČKA TELLURU	RODNÉ ČÍSLO ZKR.	OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL	FOTO-GRAFIE	TĚLO-VÝCHOVNÁ ORGANIZACE	JARNÍ KVĚTINA	KŘÍK SLOVEN.	NEDOBŘÝ
ZÁHADY					ODSUVNÍK								VNITŘEKEM			
PRACOVAT S PLUHEM					MÍSTO ZDROBNĚLE PŘÍKLONKA								DRAVÝ PTÁK ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA			
OSMITISÍCOVÁ HORA											2. DÍL TAJENKY					
ČÍSLOVKA ŘADOVÁ				EVROPAN ZNAČKA ZVUKO-TECHNIKY							NAPUHLÉ MÍSTO				PODZEMNÍ MÍSTNOST	UMĚLE VODNÍ NADRŽE
SMRTELNÁ NEMOC					NÁZEV HLÁSKY L	SILNÝ PROVAZ						OXID URANATÝ HAJNÝ	OBAL PLODU HRÁŠKU HAJNÝ			
	TOVÁRNA OBRÁBECÍCH STROJŮ ZKR.	MALÍŘSKÁ POMŮCKA JAKO SLOVEN.									CITOSLOVCE NÁMAHY HLÍNA		HUDEBNÍ STYL KLID ZBRANÍ			
MALÝ ČERNOŠSKÝ BUBEN							INICIÁLY HEREČKY BALZEROVÉ	JUNIOR ZKR.	ZNAČKA PASCALU	INICIÁLY ZPĚVÁKA TESÁŘIKA	ZMĚNA OHNISKÁ VZDÁLENOSTI VEVNITŘÍ				INICIÁLY HEREČKY SAFRÁNKOVÉ SPZ JHLAVY	
ŽLUTO-HNĚDÉ BARVIVO SLOVEN.					ZE VŠEHO NEJDŘÍV							3. DÍL TAJENKY				
BÝVALÝ PODNIK V KLADE NĚ ZKR.					IHNED							DÁVKY DROGY				

Zetka
NÁBYTEK
www.nabytekzetka.cz

www.ocfrýda.cz

FRÝDA
OBCHODNÍ CENTRUM

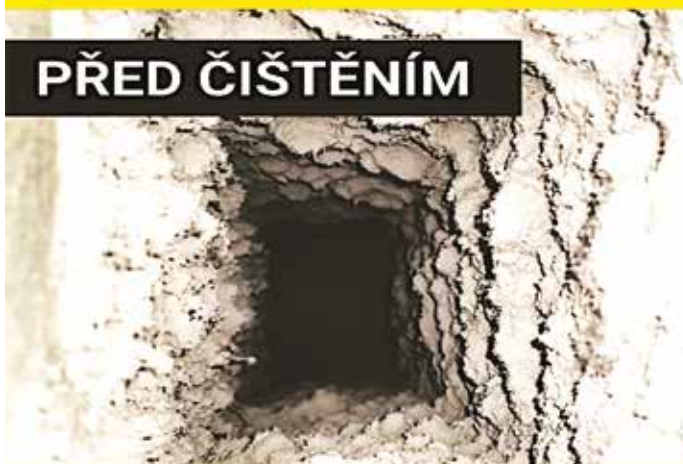
Tajenku křížovky se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování) zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 29. dubna 2024.** Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Trojice vylosovaných luštitelů se může těšit na svou výhru. Poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Radka Maulerová z Frýdku-Místku, Zdeňka Sluková z Lubna a David Čechmánek z Palkovic.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE-FMP 2080/02

**CÍTÍTE, CO VAŘÍ SOUSED?
VÍTE, CO DÝCHÁTE?**
ventilace v paneláku

PŘED ČIŠTĚNÍM

PO ČIŠTĚNÍ

bakterie, plísně,
alergeny,
karcinogeny

kontrola kamerou
ZDARMA
do konce června 2024

www.plicedomu.cz
+420 730 520 360
info@plicedomu.cz

CHACHAROVA HASIČÁRNA FRÝDEK-MÍSTEK

ul. Novodvorská 667 (bývalá Sokolovna), Tel.: 777 240 637

Jedna ze 16 restaurací v síti

hasicarnapubs.cz

 Chacharova Hasičárna Frýdek-Místek

- Tankové pivo
- Obědové menu 11:00 - 14:00 hodin
- Chutná a pestrá kuchyně – ala carte
- Rauty, oslavy, firemní večírky – až pro 80 osob
- Venkovní posezení s obsluhou
- Výhodná poloha, v blízkosti park s dětským hřištěm.

Pro rozvoz jídel a obědového menu objednávejte na:

 773 141 411

PROVOZNÍ DOBA: NE - ČT 11.00 - 22.00
PÁ - SO 11.00 - 23.00

www.CHACHAR.cz

Chcete být součástí týmu? Více info na e-mailu: hasfm@seznam.cz